



22.6.2017

Asia Lausunto koskien Turvetuotannon tarkkailuohjelman luonnosta (18.5.2017)

Varsinais-Suomen Ely-keskuksen kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan turvetuotannon tarkkailuohjeessa kirjatut kalataloudelliset tarkkailumenetelmät ovat asianmukaiset ja tarpeeksi kattavat. Tarkkailujen toteutuksen ja raportoinnin osalta ohjetta tulisi kuitenkin täydentää seuraavien asioiden osalta.

- Sähkökoekalastusten yhteydessä tulee tehdä mahdollisimman tarkka kuvaus koealaan liittyvistä tiedoista (kohdekuvaus); pohjanlaatu, kasvillisuus, virtaama-arvio jos mahdollista, suojaisuus sekä mahdolliset liettymät. Koeala tulisi myös valokuvata ja kuva liittää raporttiin tai koekalastusrekisteriin
- Verkkokoekalastusten yhteydessä tulee kirjata verkkojen mahdollinen likaantuminen, sekä muut silminnähten vedenlaadusta tehtävät havainnot (leväkukinnat, pinnalla mahdollisesti näkyvä turvepöly tms)
- Tarkkailujen tiheydessä ja jaksotuksessa tulee huomioida tarkkailtavan vesistön kalataloudellinen tila. Erityisen arvokkaiksi ja herkiksi tunnistetuissa vesistöissä kalataloudellinen tarkkailu tulee olla tiheämpää kuin vesistöissä, joissa kalaston tilan voidaan olettaa olevan kohtalaisen vakiintunut ja toisaalta kalaston voidaan olettaa kestävän lisääntyvää kuormitusta paremmin ilman merkittäviä muutoksia.
- Koekalastuksissa tulee noudattaa RKTL:n 21/2014 ohjeistusta *Ohjeet standardin mukaisiin koekalastuksiin*.
- Vesistönäytepisteet ja koekalastusalueet tulisivat sijaita lähellä, mikäli yhtenäiset ja edustavat kohteet tarkkailuille löytyvät.
- Turvetuotantoalueilla, joilla on käytössä kemiallinen vesienkäsittely, tulee kalataloudellisessa tarkkailuraportissa tuoda esiin etenkin pH:n muutokset turvetuotantoalueelta lähtevässä vedessä. Mikäli pH:ssa on havaittavissa selvää laskua, tulee sen mahdolliset vaikutukset alapuolisen vesistön kalastoon arvioida.
- Etenkin virtavesitarkkailujen osalta virtaamatietojen tukena voidaan mahdollisuuksien mukaan käyttää myös turvetuotantoalueella käytössä olevaa jatkuvatoimista virtaamamittaria, jonka tiedoista voi olla mahdollista tunnistaa pidemmän aikavälin muutoksia alueen vesimäärissä.
- Turvetuotannon vesistö- ja kalataloustarkkailut tulee mahdollisuuksien mukaan toteuttaa ja raportoida samoina tarkkailuvuosina ja samoissa raporteissa.
- Samoille alueille/vesistöihin sijoittuvat tarkkailut tulee tehdä yhteistarkkailuina, mikäli siihen ei ole perusteltua estettä.



22.6.2017

- Kuten vesistötarkkailun osalta, myös kalataloudellisen tarkkailu tulee aloittaa ennakkotarkkailuna ennen toiminnan aloitusta. Kalastus selvitys tulisi tehdä jo ympäristölupahakemusvaiheessa.
- Haitallisten aineiden (lähinnä elohopea) osalta tarkkailussa tulee noudattaa Ympäristöministeriöllä parhaillaan valmisteilla olevaa ohjeistusta (Vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annettujen säädösten soveltaminen - Kuvaus hyvistä menettelytavoista), jossa on ohjeistettu mm. näytekalojen pyyntiajankohdista sekä kalojen kokoluokasta
- Kalataloudellisten tarkkailujen raportoinnissa tulee mahdollisuuksien mukaan kerätä tiedot aiemista tarkkailutuloksista ja alueella tehdyistä selvityksistä, sekä verrata saatuja tuloksia aiempaan tilanteeseen. Lisäksi raporteissa tulee käsitellä lyhyesti tarkkailtavan toiminnan kuormitustiedot sekä vesistötarkkailun tulokset, sekä näissä mahdollisesti tapahtuneet muutokset aiempaan tilanteeseen nähden. Myös muut tarkkailtavan vesistön valuma-alueella tapahtuneet merkittävät muutokset kuormituksessa tai esim. maankäytössä tulee kirjata raporttiin niiltä osin kuin tietoja on saatavilla. Kalastotulosten osalta tulee esitellä mahdolliset virhelähteet ja tuloksiin vaikuttavat tekijät. Raportissa tulisi ottaa kantaa myös tarkkailujen jatkoon sekä tuoda esiin mm. muutosehdotukset koskien käytettyjä tarkkailumenetelmiä, -ajankohtia sekä -kohteita.
- Kalataloudellisia veloitettarkkailua tulee pyrkiä toteuttamaan niin, että ne osaltaan tukevat vesienhoidon suunnittelun ja toimeenpanon tavoitteita.

Johtava kalatalousasiantuntija



Mikko Koivurinta

Kalastusbiologi



Perttu Tamminen